

A VÍZÜGY SZOLGÁLATÁBAN

*Interjú Nádor István
nyugalmazott igazgatóval*

ÉPÍTETT ÉRTÉKEINK

*A Laki zsilip. Megemlékezés
Laki István halálának
5. évfordulója alkalmából*

VÍZTUDOMÁNY

*A 2018-as év hidrometeo-
rológiai áttekintése*

nyv

NYUGAT VIZEI
NYUGAT-DUNÁNTÚLI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
HIVATALOS LAPJA

WWW.NYUDUVIZIG.HU

2019.
MÁRCIUS
I. ÉVFOLYAM
1. SZÁM

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ.....	3
BEMUTATKOZIK A NYUGAT-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG.....	4
INTERJÚ NÁDOR ISTVÁN NYUGALMAZOTT IGAZGATÓVAL.....	6
RÁBA: TÖBB, MINT FOLYÓ?.....	7
2018. ÉV HIDROLÓGIAI JELLEMZÉSE.....	9
A LAKI ZSILIP. MEGEMLÉKEZÉS LAKI ISTVÁN HALÁLÁNAK 5. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL.....	12
ALEXANDRINE PANNARD LÁTOGATÁSA.....	14
VISSZHANGOK – IGAZGATÓSÁGUNK HÍREI.....	16
A MI ÜNNEPÜNK. VÍZ VILÁGNAPJA 2019.....	17
LÁTOGASSON EL A KISBALATON HÁZBA.....	18
SZEMÉLYI HÍREK, RENDEZVÉNYEK.....	19

IMPRESSZUM

Kiadó: Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, Felelős Kiadó: Gaál Róbert, igazgató; Főszerkesztő: Busa Tamás, műszaki igazgató-helyettes; Szerkesztőbizottság: Dr. Koczor Edit, Kárpátfalvi Annamária, Somogyi Péter, Obál Zoltán, Gyalog Gábor
Grafikai munkák, tördelés: DGH Creative Solutions (dgh@dgh.hu)

Cím: 9700 Szombathely, Vörösmarty Mihály u. 2. Telefon: +36 94 521-280 E-mail: nyugatvizei@nyuduvizig.hu

NYUGAT-DUNÁNTÚLI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
SZOMBATHELY

TISZTELT OLVASÓ!

NAGY ÖRÖMMEL KÖSZÖNTÖK MINDENKIT A MEG-
ÚJULT, ÚJRA INDÍTOTT KÖZÉLETI ÚJSÁGUNK, A
NYUGAT VIZEI ELSŐ SZÁMÁNAK OLVASÁSA KÖZBEN.

Az idősebb kollégák emlékezhetnek, hogy 1997. július és
1999. október között volt már újságja az Igazgatóságnak,
Vízhang néven.

Azóta sok víz lefolyt a Rábán, a régi újság neve is elkelt, ezért a
Nyugat Vizei néven indítottuk újra az újságunkat. Azt gondolom,
a Nyugat névnek az újságírásban jó kicsengése van ...
Természetesen nem várjuk, hogy a cikkírók Babits, Ady vagy
Kosztolányi nyomába lépjenek, viszont az érdekes, szakmai
cikkek megjelenésének örülni fogunk. Az újságban tudományos
szintű cikkek mellett beszámolókat kaphatunk az Igazgatóság
aktuális eseményeiről, projektjeinkről, rendezvényeinkről. Az
újság fontosságát abban is látom, hogy ebben a formában tudjuk
megörökíteni, az utókor számára ledokumentálni a munkáinkat,
tevékenységünket, eseményeinket. Fontos, hogy minden dolgo-
zónkhoz és partnerünkhöz eljut, mindenki hozzáférhet az aktu-
ális tájékoztatáshoz. Látva a lelkes és profi módon dolgozó
szerkesztőbizottságot, biztosítva látom a magas színvonalú tar-
talmat. Bízom benne, hogy lelkesedésük a többi kollégára is
átragad, mindig lesz vállalkozó a cikkírókora.

Az első lapszám a Víz világnapja előtt jelenik meg, melynek
idei mottója a „Vizet mindenkinek”. A vízügyi igazgatóság
munkája során ezt a feladatot igyekszik ellátni, a most induló
újságunkkal pedig a vízről szóló információkat kívánjuk eljut-
tatni mindenkihez.

Kívánom, hogy a virtuális lapozgatás közben mindenki talál-
jon érdekes, tanulságos cikkeket, színvonalas publikációkat, jó
emlékek visszaidézését, és kívánom, hogy a Nyugat Vizei gyak-
ran rímeljenek a „nyugodt vizekre”.

Gaál Róbert
igazgató

BEMUTATKOZIK A NYUGAT-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG

(DR. KOCZOR EDIT)

1953. OKTÓBER 01. NAPJÁN, IMMÁR 66 ÉVE, HOGY A MINISZTERTANÁCS AZ 1060/1953. (IX. 30.) MT HATÁROZATÁVAL MEGALAPÍTOTTA A NYUGAT-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁGOT, MINT AZ EGYSÉGES VÍZÜGYI SZOLGÁLAT TERÜLETI SZERVÉT. 66 ÉV HOSSZÚ IDŐ, EGY EMBERÖLTŐ, AMELYNEK SORÁN IGAZGATÓSÁGUNK ÉLETÉT SOK FORDULAT, IZGALOM, ÖRÖM ÉS NEHÉZSÉG TETTE SZÍNESSÉ.

66 év alatt Igazgatóságunk több minisztérium irányítása alá is tartozott, a közfeladatainak a köre is többször változott. Igazgatóságunk jelenleg a Bellügyminisztérium irányítása alá tartozó költségvetési szerv, középírányító szerve az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Közfeladatai tekintetében a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényben, a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendeletben, a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendeletben, a vízvédelmi igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről, és egyes vízügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 366/2015. (XII.

2.) Korm. rendeletben, valamint a vonatkozó jogszabályokban megjelölt feladatokat látja el.

A jogszabályok tömkelegét röviden összegezve Igazgatóságunk vízgazdálkodási feladatait az árvíz-, belvíz- és vízminőség-védelem, a vízrendezés, a vízkészlet-gazdálkodás és a vízrajz területén látja el a működési területén, amely a „Nyugat Vizei” vízgyűjtő területeihez igazodva került megállapításra az alábbiak szerint: Vas és Zala megyék nagy része, továbbá Győr-Moson-Sopron, Veszprém és Somogy megyéket is érinti.

A 66 éves Igazgatóság munkatársaiként büszkék vagyunk a projektek keretében kivitelezett víztározóinkra, többek között: Kebele tározó, Lukácsházi tározó az Abért-tóval, árvízvédelmi töltéseinkre a Rába, a Mura és a Zala mentén, amelyek sorában említhetjük hamarosan a jelenleg folyamatban lévő kivitelezéseinket is például: Dozmati tározó, záportározók Vas-és Zala Megyében, a Rába-völgy árvízvédelmi fejlesztése. Büszkék vagyunk a határvízi együttműködésből adódó nemzetközi kapcsolatainkra Ausztria, Horvátország és Szlovénia vízügyi szakembereivel. Különleges természeti kincsünk a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer, amely turisták sokaságát vonzza.

A közfeladatok ellátása nem lenne lehetséges az Igazgatóságon dolgozó kollégák szakértelme, embersége, együttműködése – tehát egy jó csapat nélkül. Igazgatóságunkat jelenleg sorban a nyolcadik igazgató vezeti, akinek a munkáját a nyolcadik műszaki igazgató-helyettes és a hetedik gazdasági igazgató-helyettes segíti. Igazgatóságunkon jelenleg 14 szervezeti egységhez tartozó 243 fő közalkalmazott dolgozik. Röviden összegezve a „Nyugat Vizei” mentén a fentiek szerint tartozunk mi a vízügyi ágazat egészéhez.

NÁDOR ISTVÁN NYUGALMAZOTT IGAZGATÓVAL

(KÁRPÁTFALVI ANNAMÁRIA)

K.A.: Anno mi hívta életre a Vízhang című újságot, esetleg határozott terveid között ez is szerepelt, amikor igazgatónak választottak?

N.I.: Igazgatói pályázatom során fel sem merült bennem a viziges újság kérdése, akkor más dolgok voltak terítéken. Már nem igazán emlékszem ki kezdeményezte a „Vízhang”-ot, de talán Lotz Éva. Erre mondják, hogy „alulról jövő kezdeményezés” volt? Egyáltalán nem volt ellenemre, sőt, hiszen az írás mindig foglalkoztatott, mindig kedves volt számomra. Praktikusán meg azt gondoltam: jó, ha publikálnak a munkatársaim, hiszen az a gondolatok összerendezését igényli, az pedig sosem árt. Először szinte mindenki örült a mi kis lapunknak, aztán a kezdeti lelkesedés néhány év után alábbhagyott, sőt úgy láttam ez lassan mindenkinek teher. Évának úgy kellett összekönyörögni egy-egy számra való cikket. Ennek nem örültem, de megértettem, hogy az átszervezések és a létszámcökkentések sorozata miatt a hétköznapi munka mennyisége olyan szintre jutott, hogy szinte senki sem akar „újságozni”. Ezért döntöttem, ez a „Vízhang” is megszűnt, akár a tihanyi ekhó. Sok sikert kívánok az újrakezdéshez, sőt ha tudok, ha kell, segíték!

K.A.: 2018-ban megkaptad a Vas Megyei Közgyűlés által adományozott Gróf Batthyány Lajos Életmű Díjat. Mit jelent számodra ez az elismerés, Te milyen, ún. mérföldköveket tartasz életedben a legfontosabbaknak?

N.I.: Miért tagadnám, nagyon jól esett az elismerés! Mikor már hat éve leváltottak vezetői pozícióból, mikor már három éve nyugdíjas vagy, általában elfelejtenelek. Örülök, hogy velem ez még nem történt meg, ami persze számos dolognak köszönhető. Az egyik egy személy, a neve Déri Lajos. Ő kezdeményezte a Vas Megyei Mérnöki Kamara elnökségénél, hogy javasoljanak a megye egyik legmagasabb kitüntetésére. Innen is köszönöm Lajos! Az elnökség elfogadta a felvetést, aztán a megye is. Persze ez a díj a Tiétek, nyugat-dunántúli vízügyese-

ké is, mert nélkületek semmire nem mentem volna. Köszönöm a segítséget! Csak az a baj, sok régi harcostárssal már nem tudom megosztani az örömet, mert már örökre elmentek... Egy kaposvári vízműves barátom azzal hívott fel: „Legyél büszke rá, mert a közvetlen környezetemben kapott elismerések a legfontosabbak.” Igaza van! Voltak nagyon vidám reakciók is. A régi jó gyulai igazgató barátom a hír hallatán ezt az sms-t küldte: „... fogadd őszinte baráti gratulációt, ... szívből örülök neki, büszke vagyok Rád! Utóirat: elég sz.r lehet, hogy most már nem csinálhatsz semmit, nehogy lerontsd a kész életművet!” Az életem mérföldkövei? Sokan vannak, már csak azért is, mert az őseim és a történelem már pécsi megszületésem előtt évtizedekkel elkezdte lerakni ezeket a köveket. Édesapám a mai Horvátország területén, a Baranya-háromszögben született egy jómódú, igazi polgári családban. Anno háromnyelvű (magyar/horvát/német) szülőfaluját ma Čeminac-nak hívják. Trianon elől a família Beremendre települt, mire én megszülettem apám szülőhelye már külföld volt. Apám szülőfalujában a 2000-es években jártam először, mégpedig a vízügynek köszönhetően. Nickl Mónika elárulta Vlado Žabčić akkori varasdi vízügyi igazgató barátomnak, kollégámnak, hogy gyökereim a mai Horvátországba kötnek, erre ő Čeminac-ra szervezett egy magyar-horvát tárgyalást. A részéről fantasztikus gesztus volt, nekem meg leírhatatlan érzés. Ez is a vízügy része. Ha az ősök maradnak a trianoni határ másik oldalán, akkor a határvízi tárgyaláson a horvát oldalon ültem volna? Furcsa érzés volt erre gondolni. Még a vízügy előtti idők nagy-nagy mérföldköve volt a pécsi Széchenyi gimnázium. Életre szóló gondolkodást, barátságokat, élményeket, emlékeket kaptam. Azt hiszem ott nyíltam ki a világra. Bár lassan ötven éve érettségiztünk, a kapcsolatok a távolságok ellenére is élők. Pécsről, otthonról és a gimnáziumból hoztam a sport, a színház, a társasági élet szeretetét. Az egyetem után, egyetemi évfolyamtárs feleségemmel rögtön ide jöttünk a Vizigre. Ez aztán igazi mérföldkőnek bizonyult! Neki is, csak Őt az átszervezések viharai

A VÍZÜGY SZOLGÁLATÁBAN

jobban mozgatták. A családalapítás különlegessége már ideköt. Miközben mi ketten alapítottunk egy kis családot, észrevétlenül belenőtünk a nagy vízügyi családba. Ha a családról beszélünk első gyermekünk, Szilvi születése nem is mérföldkő, hanem mérföldszikla volt! Aztán jött Tamás, akiről kiderült, hogy autista, és lassan beláttuk: ez a megváltozhatatlan tény egész életünket meg fogja változtatni. A vezetői kinevezés újabb mérföldkő az ember életében. Mikor 1991-ben főmérnök lettem, úgy gondoltam én nem fogok változni. Aztán persze muszáj volt, de talán nem olyan mértékben, amit kollégáim, vagy én magam elfogadhatatlannak éreztünk volna. Izgalmas hónapok, szép évek voltak a rendszerváltás után. A közélet mindig is nagyon érdekelt, ezt az új demokratikus rendszert pedig élveztem is, nagyon drukoltam a sikernek. Közben vízügyi vezetőként más, egészen új feladatokkal szembesültem, mint korábban. Csoportvezetőből lettem főmérnök, nagy ugrás, más dimenzió. Igazgatói kinevezésem persze nagyon nagy jelentőségű dolog volt számomra, de talán kevesebb újdonságot hozott, mint a főmérnöki poszt. A felelősség nyilván még nagyobb volt, de addigra egy kicsit már belenőttem a vízügyi vezetésbe. Ebben nagyon sokat segítettek az akkori vízügyi „guruk”. Ha csak a szomszédos vizigekre gondolok, ott is rutinos, nagy tudású vezetőtársaim voltak. Többen a mai napig az ágazat meghatározó személyiségei. Szép idők voltak, sőt talán a rendszerváltás utáni Vízügy aranykora. Kevés pénz, sok feladat és felelősség, de hozzá sok önállóság is. Nem volt könnyű, de jó volt! Szakmailag óriási mérföldkő volt számomra a 2001-es Felső-Tisza-i árvíz. A tarpai gátszakadás után vezényeltek a Beregbe. Ilyet még soha nem láttam! A szakadáson ömlött ki a folyó vize, az öblözetben mindenhol méteres vízborítás és elkeseredett ember. A szívünkkel ott rögtön csinálni akartunk valamit, de az eszünkkel tudtuk: várni kell. Egy vízépítő mérnök a szakmai feladatot érti, de az elkeseredett emberekkel, akiknek a házaik és az életét önti el a víz, velük mit kell csinálni? Ez mentálisan óriási feladat volt nekem is, és beregi társamnak, Reich Gyuszinak is. Ott voltam a Beregben, ahol előtte soha életemben nem jártam, és az ott élőknek én voltam a remény. Ezt nem lehet az iskolában megtanulni, csak átélni. Senkinek nem kívánom, de ha mégis ilyen helyzet adódna, segítenék. A másik döbbenetes szakmai feladat a 2010-es vörösiszap katasztrófa volt. Ezt sok mai viziges is megélte, ezért ezt nem részletezném. Talán csak annyit: jó volt, hogy a soha nem látott esemény munkálatai elárasztottak bennünket, mert így nem volt időnk „agyalni” a megoldhatatlannak látszó feladat megoldásán. A következő mérföldkövem a Belügyminisztériumban volt elhelyezve. Nem így képzeltem a vízügyi pályám végét. Mindig tudtam, hogy a vezetői pozíció nem tart, nem tarthat örökké. Nem a leváltás volt rossz, de a körülményei...

Szerencsére itt helyben, a közvetlen kollégákkal akkor is minden rendben volt. Aztán jött a nyugdíj, a lenyugvás. Az utolsó aktív napom feledhetetlen számomra. Bejövök, és a kapuban 100 ember a házból, az utódomtól az adminisztrátorig, és fölöttük egy kifeszített tacepao: „Mindent köszönünk Nádor István igazgató úr! Vízügyi kollégáid és barátaid!” Kell ennél több, lehet ennél több? Hátborzongatóan szép volt, ezért volt érdemes csinálni!

K.A.: Hogyan telnek napjaid manapság?

N.I.: A legfontosabb jelszó: Sebi és Samu! Két unokánk maga a csoda! Velük lenni, látni az okosodásukat, ügyesedésüket,

szeretni őket és érezni a szeretetüket, fantasztikus, semmivel össze nem hasonlítható! Leírni és elmondani reménytelen azt az örömet, amit ők nyújtanak. Ők „családi adottságként” töltik ki a napjaim jelentős részét, de a nyugdíjra tudatosan is készültem, igyekeztem új feladatokat, elfoglaltságokat teremteni az új életre. Felsőgémmel, Ibolyával igyekszünk minél többet velük lenni, közben meg utazni, amíg tudunk. Mindig nagyon kíváncsi voltam más tájakra, emberekre, ez motivál az utazásokban. Az utazásainkról mindig csinállok egy színes-szagos PPT-t, ami több okból is jó: 1. élvezem a „gyártási folyamatot”; 2. nehezebben felejttem el az élményeket, illetve könnyebb visszaidézni; 3. ha valaki kíváncsi rá, szívesen előadom, azt is élvezem. Ha érdekel Benneteket...

Már említettem, a közélet mindig érdekelt, ezért 2014-ben lakóhelyemen, Gyöngyösfaluban elindultam a polgármester választáson, és nyertem. Nagy meglepetés volt számomra, hogy közeli/távoli vízügyi munkatársaim milyen örömmel vették a hírt, és vigyorogva így üdvözöltek: „Szevasz, Polgármester úr!” Talán egy kicsit a sokszor és igaztalanul megnyomorított vízügyesek közös sikerének érezték? Lehet. Aztán 10 hónap után lemondtam a tisztségről, mert rá kellett jönnöm: én a közért szerettem volna minél többet tenni, de a politikából „átgyűrűző” szekértábor építésének komoly akadály. Sajnálom, ha valakinek csalódást okoztam a gyors leköszönéssel, de éreztem: ez nem az én világom, én itt nem tudok teljesíteni. Nem akartam megküzdeni, mert az csak tovább mélyítette volna az árkokat, ami nem tett volna jót se a falunak, se nekem. Beláttam, ez nem lehet sikertörténet, el kellett engednem.

Közben Déri Lajossal tandemben átvettük a Vas Megyei Mérnöki Kamara vezetését, és reményeim szerint sikeresen megújítottuk. Mondhatnám így is: „A kamara jobban teljesít!” Jó ez a „kamarázás”, mert közel vagyok a hivatásomhoz, az itt dolgozó emberekhez, sőt talán még egy kicsit segíteni is tudom őket. A kreativitás iránti mérhetetlen vágyamat is kiélhetem itt. A Viziges film után újra csinálhattam egy mozit, a „Mérnökök Savariától Szombathelyig” című mérnökfilmet. Szöveggönyv írás, forgatás, színészek, jelmezek, csupa újszerű izgalom! Ráadásul Sebit és Samut is beleírhattam a filmbe. Micsoda élmény lesz majd nekik megnézni saját magukat 10-20-30 év múlva. Szakmai továbbképzések, tanulmányutak, mérnökbál, szóval van mit csinálni, de ez szerencsére pont annyi, amennyi jólesik, amennyi kell. Sőt az építészekkel közösen van egy újságunk is, a „TÉR”. Lehet, hogy a „Nyugat vizei” és a „TÉR” felvehetné a testvérlapi kapcsolatokat?

K.A.: Köszönöm szépen az interjút és mindannyiunk nevében további jó egészséget és sok-sok örömet, hasznos tevékenységet kívánok!

A SZERZŐRŐL

Kárpátfalvi Annamária

2017 óta dolgozik az Igazgatóságon

Kommunikáció/PR referens

- az Igazgatóság teljes kommunikációjának koordinálása
- pályázatok nyilvánosság és tájékoztatási feladatai
- rendezvényszervezés

I. RÉSZ: RÁBA: TÖBB, MINT FOLYÓ?

(BARÁTH ZSOLT)

A Vas megyét délnyugat-északkelet irányban átszelő Rába folyó napjainkban a Dunántúl egyik legjelentősebb vízfolyása. Ausztriában az Alpok délkeleti lejtőjén ered, és Alsószölnöknél lép be hazánk területére. Szentgotthárdnál egyesül a nála kétszer nagyobb Lapincs folyóval, majd kelet felé haladva Körmenten át, egy átlagosan 2,5 km széles völgyben éri el Rábahídvéget, ahol azután északi irányba fordulva hömpölyög tovább Sárvárig. Onnan északkeleti irányban a Kisalföldön halad keresztül, és végül Győrnél torkollik a Mosoni-Dunába. Megjelenő publikációinkban elsősorban a kora újkori forrásokat vesszük górcső alá, ugyanis a korábbi korokból fennmaradt dokumentumok jóval foghíjasabbak. Ezen első írásunkban arra teszünk kísérletet, hogy vázlatosan bemutassuk azt a folyamatot (elsősorban Vas megyét tekintve), amelynek köszönhetően kialakul az a status quo a kora újkori Magyarország nyugati felén, amelynek révén a későbbiek során joggal tehetjük fel kérdésünket: A Rába több, mint folyó?

A vereséggel záruló mohácsi csatát (1526) követő hadjárat még nem érintette az ország nyugati térségét. Az 1532. évben Bécs ellen menetelő oszmán csapatok viszont már uralmuk alá hajtották Ikervár, Rum és Rábahídvég helységeket, de a Kőszeg várának sikeres védelméről emlékezetes hadjárat még csupán csak érintette a Rába térségének egy részét.

A fordulópontot a térség történetében az 1566. évi török hadjárat, valamint Szigetvár eleste jelentette. Az ezt követően lét-

rehozott Kanizsa központú végvidéki főkapitányság („kanischische Gränze”) egyike volt az Udvari Haditanács által szervezett és irányított végvidéki főkapitányságoknak, amelyeket az 1577. évi nagy bécsi haditanácskozás reformjainak következtében állítottak fel. A célok közt szerepelt egy összefüggő, tudatosan szervezett és a természeti adottságokra nagymértékben építő védelmi zóna létrehozása is.¹

Mindezek ellenére már 1566-tól kezdődően Stájerország felé tartó török portyázó csapatok pusztították az Őrség falvait, amelynek következtében már 1577-ben arról szólnak a jelentések, hogy az Őrség falvai elnéptelenedtek és a lakói is nagyrészt elmenekültek.² Két évvel később, 1579-ben a törökök a Körment, Szentmárton,³ Szentgotthárd, Feldbach és Vorau útvonalon portyáztak, majd 1588-ban lerombolták Nagyrákost, Viszákot,⁴ Lugost,⁴ Miskét,⁵ Németfalut⁶ és Szentmártont is,

JEGYZETEK:

1 Kelenik József: Egy végvidék születése. A Kanizsa ellen vetett végek kialakulásának története 1600-1601. In: Hausner Gábor (szerk.): Az értelem bátorsága. Tanulmányok Perjés Géza emlékére. Budapest, 2005. (továbbiakban: Kelenik, 2005.) 312.p. 2 Stahl Ferenc: Az Őrség jogállása [1. rész] = Vasi Szemle, 1974. 2. sz. 226.p.

4 ma Viszák melletti puszta (Vas megye) 5 ma Hegyhátszentmárton melletti puszta (Vas megye) 6 major, ma Hegyhátszentmárton külsősége (Vas megye)

7 Horváth István: A Hegyhátszentmártoni Ivánczy-kastély története a 15-16. században = Vasi Honismereti és Helytörténeti Közlemények (a továbbiakban: VHHK), 1994. 2. sz. 57.p.

MESÉLŐ FOLYÓINK

amelyek még tíz évvel később, 1598-ban is lakatlanok voltak.⁷ Az oszmánok folyamatos tényérése a hódoltsági területek⁸ növekedésével járt együtt. Ennek a hódoltsági területnek nem volt a két állam közti szerződésben rögzített határa, hanem csak egy bizonytalan határvidéke, amely akár a több tíz kilométeres sávig terjedő ingadozásokat is megengedte.⁹ Így fordult elő, hogy például a fehérvári szandzsák¹⁰ területe északon Győr fölé benyúlt, nyugaton pedig átlépte a Marcal, a Zala és a Rába folyók határát, miközben már az 1570-es évektől kezdve Veszprém, Palota, Pápa, de még Győr is kisebb török közigazgatási egység-székhely, azaz „fantom” náhijeközpont lett.¹¹ A fehérvári szandzsákbég 1570-es években kelt hitlevele is – amelyben az adó megfizetésére szólítja fel a Győrvár és Jánosháza környéki hódolt falvakat – szinte kivétel nélkül a Rába jobb oldalán fekvő településeket nevez meg.¹²

A 16. század második felében, 1582-ben a székesfehérvári szandzsákbég parancsot adott egy részletes adóösszeírás készítésére. A jegyzék által felsorolt huszonhat náhije¹³ közül négy Vas vármegye területén terült el: a vasvári, a sárvári, a jánosházi és a körmendi.¹⁴ A Vass Előd által, a vasvári náhije összeírásból közölt részletből világosan kiderül, hogy a hódoltság elméleti határa már a Rába folyó volt. Az összeírás szerint a defterdárók¹⁵ egészen a Rába felső folyása mentén elhelyezkedő Kethelyig,¹⁶ Háromházig,¹⁷ Telepatakáig,¹⁸ és Farkasfalváig¹⁹ eljutottak.²⁰

Az 1590-es években Musztafa iszpa²¹ Batthyány Ferenchez intézett levelében arról írt, hogy „...énnekem Szalában két falum vagyon Szalafő az egyik és az másik Farakos²² Zitva²³...²⁴ Vagyis a török fennhatóság már nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag is megszilárdulni látszott a Rábától délre eső Őrségben. Így a fehérvári törökök adóztatásának sugara tehát nyugaton Rábakethelynél érte el a Rábát, délebbre pedig Szalafőnél a Zala folyó forrásáig terjedt. Ezzel a 16. század végén a török hódoltság elérte a legnagyobb kiterjedését.

Azonban a tizenöt éves háború (1591/1593-1606) derekán súlyos veszteség érte a végvidéket, mivel a főkapitányság központja, Kanizsa 1600. október 21-én a törökök kezére került. A megmaradt területek biztonsága érdekében szükségessé vált egy új védvonal létrehozása. Mindennek köszönhetően értékelődött fel hadászati szempontból a Rába folyó is, amit mi sem bizonyít jobban annál, hogy már az 1601. évi országgyű-

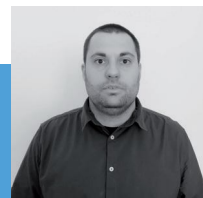

lés is arról határozott, hogy: „Az országnak is igen nagy érdekében van, hogy a Rába folyón túl, azt a hosszan elnyúló vidéket, a mely egész Kanizsáig Őrség nélkül áll és a nyilvános elveszésnek, s az ellenség rablásainak kitéve van, Kanizsától erre felé egynehány mértföld távolságban Őrségekkel megmentsék [...]”²⁵ Na de milyen tulajdonságai tették alkalmassá a Rábát a védelemre? Milyen intézkedéseket kellett eszközölni a folyó mentén? A következő részben erre is választ kapunk...

A SZERZŐRŐL

Baráth Zsolt

2018 óta dolgozik az Igazgatóságon
**Az Igazgatási és Jogi Osztály
csoportirányítója**
- irattári ügyek gondozása
- ügykezelési-és igazgatási ügyek

JEGYZETEK:

8 Hódoltságnak nevezték a magyar várak mögötti, de a törököknek adót fizető vagy a törökök által adózásra követelt falvakat. 9 Szakály Ferenc: Magyar adóztatás a török hódoltságban. Budapest, 1981. 30.p. 10 Az Oszmán Birodalomban lévő kisebb területi és közigazgatási egység. Szó szerinti jelentése: zászló.

11 Hegyi Klára: „Aranyásd szpáhik” a királyi Magyarországon. In: Glatz Ferenc (szerk.): A tudomány szolgálatában. Emlékkönyv Benda Kálmán 80. születésnapjára. Budapest, 1993. 104-105.p. 12 Benczik Gyula: „...Iszonyu büntetés alatt hagyánk és parancsolánk...” – A fehérvári szandzsákbég hitlevele a Győrvár és Jánosháza környéki hódolt falvaknak az 1590-es években = VHHK, 1991. 2. sz. 72.p. [A hitlevelet kiállító személy valószínűleg Kara Ali fehérvári szandzsákbég, akinek hivatali ideje az 1570-es évekre esik, így feltehetően a levél datálása is az 1570-es évekre tehető – Erre lásd: Vass Előd: Források a székesfehérvári szandzsák történetéhez 1543-1688. In: Farkas Gábor (szerk.): Fejér Megyei Történeti Évkönyv 19. Székesfehérvár, 1989. (továbbiakban: Vass, 1989.) 76.p.] 13 Az Oszmán Birodalomban lévő kisebb területi és közigazgatási egység. A szandzsák adózási és gazdasági egysége. 14 Vass Előd: Vas megyei helységek III. Murád szultán korabeli török adóösszeírása 1574-1595. In: Horváth Ferenc (szerk.): Vas Megye Múltjából. Levéltári Évkönyv 2. Szombathely, 1982. (továbbiakban: Vass, 1982.) 35.p. 15 Török adószedők 16 Rábakethely= egykor önálló település, ma Szentgotthárd város része (Vas megye) 17 egykor önálló település, ma Magyartlak része (Vas megye) 18 egykor önálló település, ma Máriaújfalu része (Vas megye) 19 Farkasfa= egykor önálló település, ma Szentgotthárd város része (Vas megye) 20 Vass, 1982. 43-48.p.

21 Szpáhi: oszmán lovas katona 22 Felrákos= ma Kisrákos (Vas megye) 23 ma Szatta (Vas megye) 24 MNL OL P 1314. A herceg Batthyány család lt. Missiles. Nr. 31766. Musztafa szpáhi levele Batthyány Ferenchez. Fehérvár, 1590. november 05. – A levél teljes szövegét közli: Vass, 1989. 184.p. 25 Magyar Törvénytár. (Corpus Juris Hungarici). 1526-1608. évi törvények. Magyarózó jegyzetekkel kíséri: Márkus Dezső. Budapest, 1899. 907.p. 1601/29. tc.

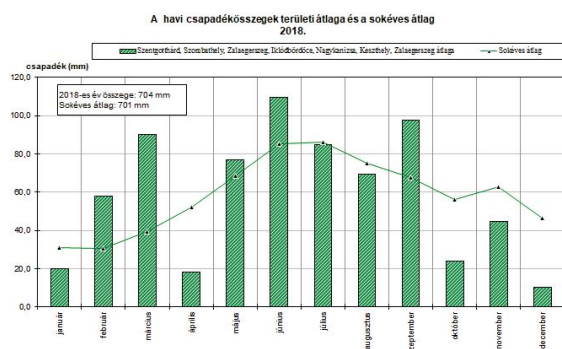
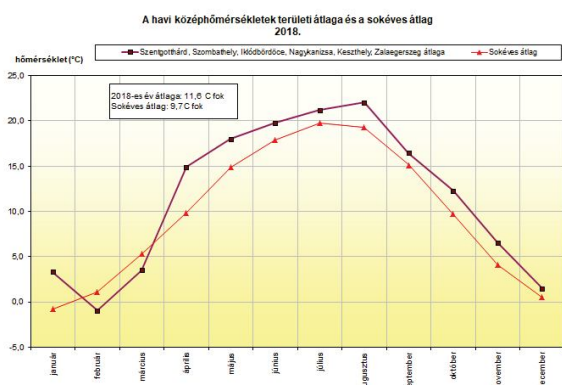
2018. ÉV

HIDROLÓGIAI JELLEMZÉSE

(NAGY KATALIN, SOMOGYI PÉTER)

METEOROLÓGIAI VISZONYOK

A Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén a 2018-as év a sokéves átlagnál melegebb és összességében átlagos csapadékú volt. Az évi középhőmérséklet 11,6 °C, ami 1,9 °C-kal haladja meg a normál értéket. Január, április és május hónapokban igen jelentősek a sokéves átlagtól való pozitív eltérések, 3,0 °C-ot meghaladóak.

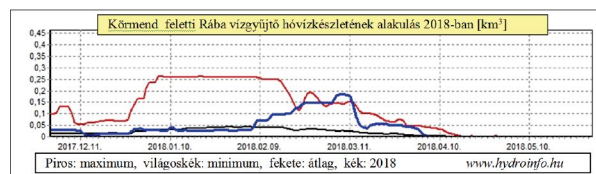
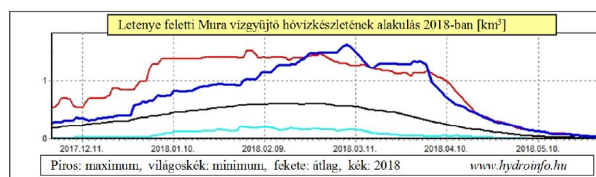

A csapadék éves összege 704 mm, ami a sokéves átlaggal (701 mm) közel egyező. Az éves csapadékterhelés területi eloszlására jellemző, hogy a Rába vízgyűjtőn hullott a kevesebb (~620 mm), a Zala és a Mura vízgyűjtőjére 790 mm területi átlag számítható. A legtöbb éves csapadékösszeget a Zala vízgyűjtőn, Baknál (926 mm-t), a legkevesebb csapadékot pedig a Rába vízgyűjtőn Bucusi állomáson (521 mm-t) mérték.

Az időbeli csapadékviszonyokat vizsgálva február, március, június és szeptember hónapokban a havi csapadék összeg jóval a sokéves átlag felett alakult. Április, október és december jelentősen csapadékszegény volt.

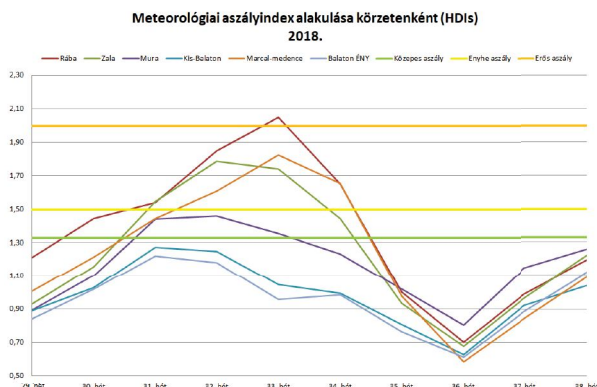
A 24 óra alatti csapadékmaximumok 2018-ban is a nyári időszakban voltak gyakoriak, ekkor egy-egy zivatargóiban, lokálisan nagy mennyiségek (50 mm-t meghaladó) hullottak.

Júniusban, augusztusban és szeptemberben több állomáson rövid idő rendkívüli mennyiségű eső hullott, melyek helyenként helyi vízkár eseményeket idéztek elő. Június 1-én Pinkamindszenten (OMSZ) 93,4 mm-t mértek. A területünkön június 4-én Lickóvadamoson mért az automata műszer ebben az évben a legtöbb, egy nap alatt lehullott csapadékot, 104,8 mm-t. Június 4-e és 8-a között több helyen 73-83 mm közötti nagycsapadékokat regisztráltak. Augusztus 10-én Söjtörön a napi csapadékterhelés 87,4 mm volt. Szeptember 2-án Zalaszentjakabon 63,2 mm, 4-én Nemesbükön 71,9 mm, Gyenesdiáson (OMSZ) 70,4 mm hullott. 2018-ban januárban csak hólepel fordult elő a működési területünkön. Február 8-án képződött összefüggő hótakaró a térségünkben, de csak az északnyugati területeken. Ez 10–13-a között el is olvadt. 20-án már a teljes területet hó borította, a hótakaró többféle csak március 8-a körül szűnt meg. Általában 20–27 a hótakarós napok száma, a keleti, délkeleti részekben azonban csak 15 körüli (Szalafő: 27 nap, Nemesvid: 14 nap). A maximális hóvastagság 13–21 cm között alakult. A hóban tárolt vízkészlet maximuma 54 mm volt, melyet Szalafőn mértek február 8-án. A 2018–2019-es hó idényben november 18-án tapasztaltunk először havazást, volt ahol rögtön el is olvadt a hó, néhány helyen azonban vékony hólepel is kialakult. December közepén borította összefüggő hótakaró a területet, Zalaegerszezen 9 cm, míg másutt általában 3–5 cm-es hóréteget mértek, 4–13 mm-es víztartalommal. 1–4 napos volt a hó borítás. 2018 márciusában a Rába és a Mura vízgyűjtő külföldi területein az elmúlt 20 év maximumait meghaladó hóban tárolt vízkészletek alakultak ki.

Az olvadás viszonylag lassan következett be kedvező meteorológiai körülmények között, így jelentősebb olvadási árhullámok nem alakultak ki. Február utolsó dekádjában megjelent a vízfolyásokon a jég, de csak rövid időre. Jégzajlás és teljes befagyás sehol sem történt. 2018-ban vízhiány monitoring állomások (Vasszécseny, Lickóvadamos) telepítése is megtörtént működési területünkön, így bekapcsolódtunk az országos hálózatba. A vegetációs időszakban 6 körzetben tudtuk nyomon követni az aszályindex térségünkre vonatkozó változását.

Összességében a működési terület csak kismértékben volt vízhiányos. Négy körzetben július 25. és augusztus 28-a közötti időszakban közepes aszály volt a jellemző az index alapján. A Rába körzetben rövid ideig erős aszály is fennállt.

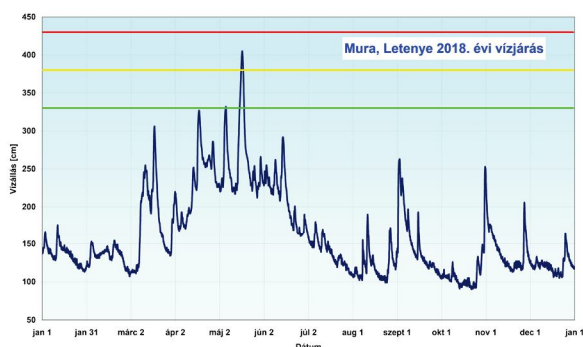

VÍZFOLYÁSOK VÍZJÁRÁSA

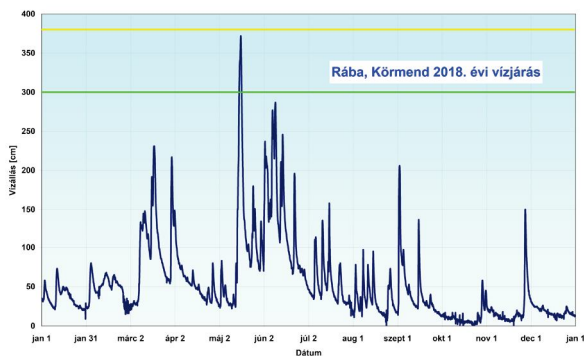
A vízfolyások vízjárás jellemzőit alapvetően a korábbi években is már megmutatózó szélsőséges hidrometeorológiai tényezők befolyásolták. 2018-ban ezek a következők voltak:

- Maximális hó felhalmozódás a külföldi vízgyűjtőkön.
- Kései tavaszkezdet, csapadékszegény április, jelentéktelen olvadási árhullámok.
- Szokatlan meleg miatt heves záporok, villámárvizek.
- Őszi szárazság, alacsony vízállások októberben.

A Mura folyón a csapadékos március hatására keletkeztek kisebb árhullámok, de a magasabb régiókban jelentős hóolvadás nem történt. A teljes hóolvadásból származó maximális alapvízhozam növekedés április közepe és június közepe között következett be. Erre adódott rá 3 hevesebb árhullám, de csak a 2018. 05. 17-i árhullám ért el fokozatot. A folyó Letenyénél 403 cm-rel (676 m³/s) tetőzött. Az év 2. felében csak két kisebb, heves árhullám alakult ki. Október közepére alakult ki a legkisebb vízállás. Letenyénél október 22-én 90 cm (LKV: 43cm).

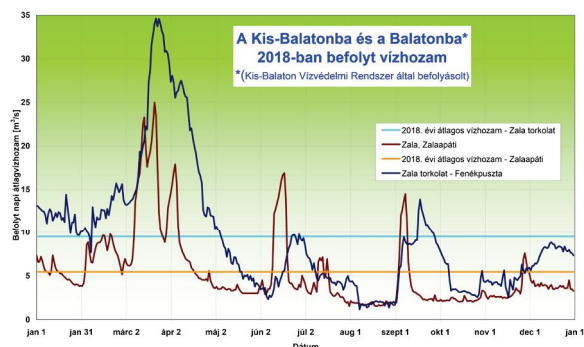

A Rába folyón márciusban olvadásból és esőből keletkeztek kisebb árhullámok, majd májusban volt az egyetlen fokozatot elérő jelentősebb áradás. Körmendnél 2018. 05. 17-én tetőzött a folyó 371 cm-rel (175 m³/s). Az egész évre jellemzőek voltak a heves esőkből származó intenzív árhullámok. 2018-ban 15 db 1 m-t meghaladó intenzív vízszint emelkedés a Rába felső szakaszán. A folyón október közepére alakultak ki a legkisebb vízállások. Körmendnél 0 cm volt október 23-án (LKV: -40 cm).

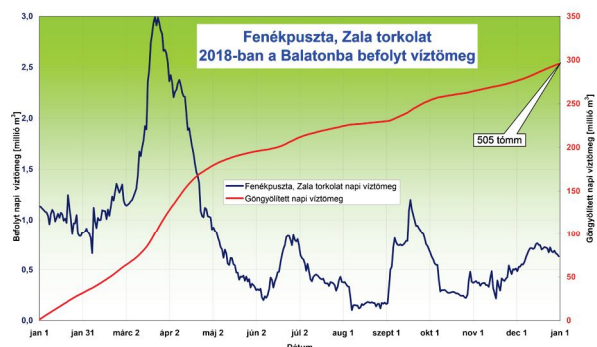

A nyári heves esőzések hatására rendkívüli villámárvizek alakultak ki számos nyugat-dunántúli kisebb vízfolyáson. Emiatt 6 helyen kellett helyi vízkárvédekezést folytatni. Legjelentősebb villámárvizek júniusban, az Őrség területén a Vadása tó térségében, és szeptemberben a Gyöngyös folyás vízgyűjtőjén voltak.

A ZALA VÍZGYŰJTŐN LEFOLYT VÍZHOZAM ÉVES ALAKULÁSÁT JÓL JELLEMZI AZ ALÁBBI ÁBRA:

A BALATONT TÁPLÁLÓ VÍZTÖMEG ÉVI ELOSZLÁSA:

A Kis-Balatonon Vízvédelmi Rendszerben 4 időszakban kellett belvízvédekezést folytatni a hidrometeorológiai viszonyok függvényében: (01.08.–04.26.), (07.12.–07.26.), (09.4.–10.18.), (12.03.–12.17.).

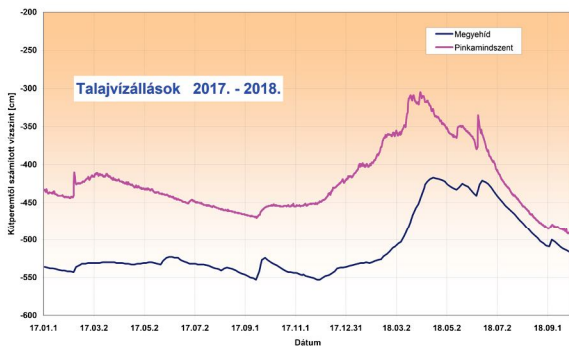
FELSZÍN ALATTI VIZEK

Vas és Zala megye dombvidékén a domborzati adottságok miatt nincs nagy térségre kiterjedő, összefüggő talajvíztükrök. Az egyes kutakban észlelt vízszintingadozások a helyi sajátosságok függvényében az időjárási viszonyokat tükrözik vissza kisebb-nagyobb késleltetéssel. Az ábrákon a 2017–2018. évek

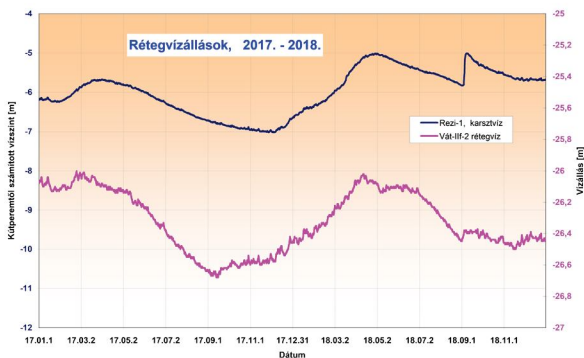
VÍZTUDOMÁNY

adatsorát tüntettük fel a vízszintek többéves változásának értelmezése érdekében.

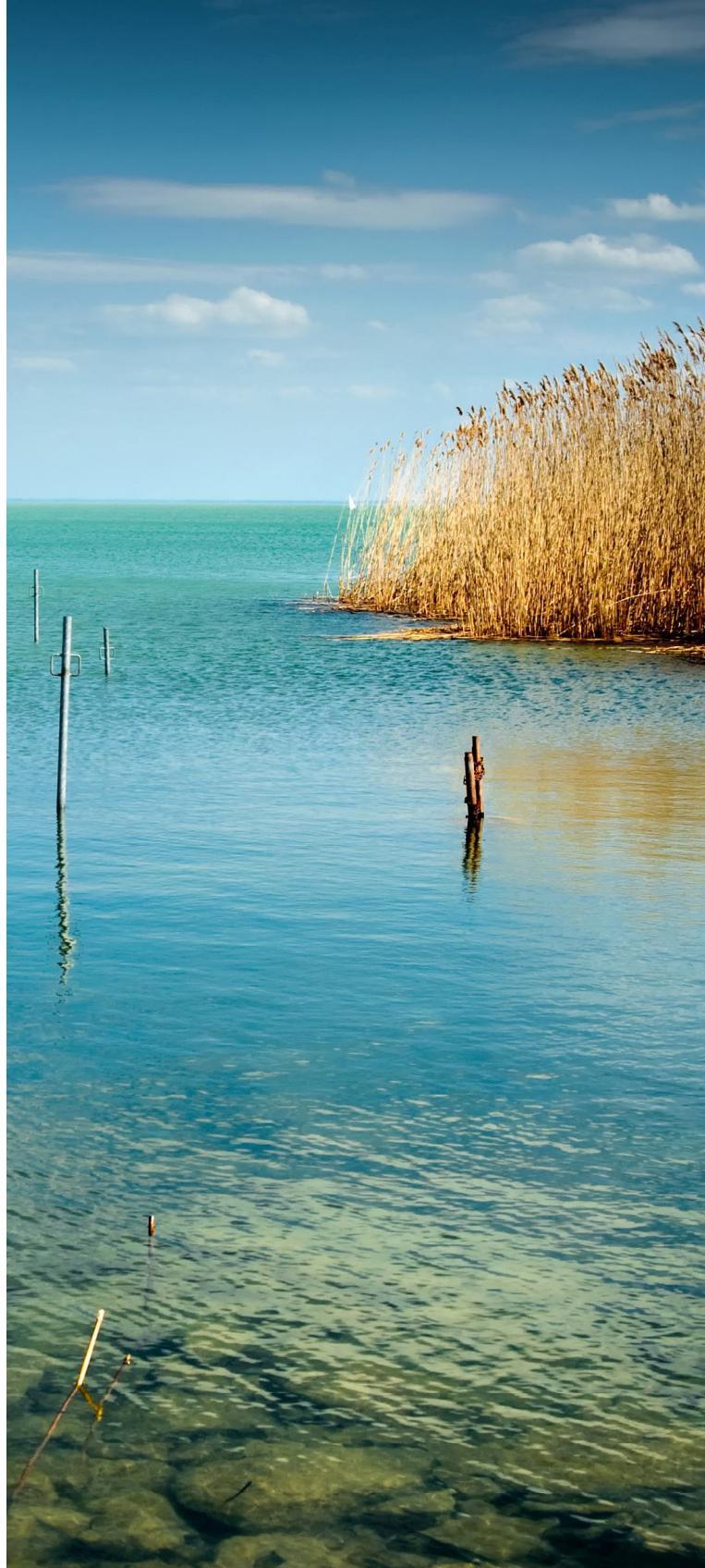
A talajvíz kutakban jól követhetők a 2017 szárazabb év kiegyenlítettebb vízállásaihoz képest a 2018. év változékonysága. A csapadékos tavaszi-nyári időszak miatt a kutakban mintegy 100 cm-rel magasabb talajvízszintek alakultak ki. A megyehídi talajvízkútban jól látható a június eleji nagycsapadék okozta intenzív emelkedés is.

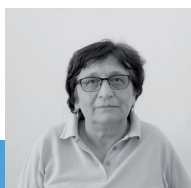
A rétegvizek vízszintváltozásait az aktuális csapadékviszonyok csak a karsztvizek esetében befolyásolják érezhetően. A nyílt karszton lévő Rezi-1 kút esetében jól megfigyelhető a szeptember 4-én hullott nagycsapadék azonnali hatása. A váti vízbázis kút vízszint ingadozásaiban alapvetően csak az éven belüli időszakosság jellemzői jelentkeznek.

Összefoglalva, a 2018-as évről elmondhatjuk, hogy az átlagosnál mintegy 2 fokkal melegebb, és átlagosan csapadékos volt az időjárás, miközben szélsőséges hidrológiai eseményekben bővelkedett az év, különös tekintettel a télvégi maximális hó felhalmozódásra, a villámárvizekre és a késő őszi kisvízi állapotokra. Jelentős árvizek nem alakultak ki.

A SZERZŐRŐL

Nagy Katalin

1985 óta dolgozik az Igazgatóságon

A Vízügyi és Adattári Osztály csoportirányítója

- hidrometeorológiai tevékenységek irányítása
- vízkár előrejelzések, hidrometeorológiai feldolgozások, elemzések
- Kis-Balaton érintő vízméreg számítások

A SZERZŐRŐL

Somogyi Péter

1980 óta dolgozik az Igazgatóságon

A Vízügyi és Adattári Osztály osztályvezetője

- a vízügyi területi munka irányítása
- határvízi kapcsolatokban vízügyi szakértői munka
- árvízi modellezések, előrejelzések

(KUSZTOR LÁSZLÓ)

2019. JANUÁR 15-ÉN VOLT 5 ÉVE, HOGY LAKI PISTA IGAZ LELKE A TEREMTŐ AKARATÁVAL MEGBÉKÉLVÉ A VÍZÜGYES LADIKBAN A STYX FOLYÓN ÁT A TÚLVILÁG Mennyországába került.

Laki István 1957. március 23-án Körmenden született. Édesapja példáján korán a vízügyi szakma irányába kötelezte el magát. Középiskoláját a győri Mayer Lajos Vízügyi Szak-középiskolában végezte 1971-től 1975-ig. Szakmai elméleti tudását a Budapesti Műszaki Egyetem (BME) Építőmérnöki Kar Vízépítési Szakán tovább mélyítette 1976 és 1981 között.

Elméleti tanulmányainak befejezése után a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság büki építésvezetőségén dolgozott egy évet, majd a keszthelyi építésvezetőségére került. Elmondása szerint épp a mélyvízbe dobták, a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer (KBVR) első ütemének előkészítő, majd kiviteli munkái zajlottak. A Hídvégi-tó szabályozó zsilipjének (4T) alapozási munkái-ba kapcsolódott be. Gyors áttekintő képessége, kitűnő szervező-képessége hamar elismerést nyert a nagy kivitelezői tapasztalattal, műtárgy építésben jeleskedő kubikos brigádokban. A kezdő mérnököt kóstolgot, gyakran leckéztető brigádvezetők között alázatosságával, közvetlenségével, tisztelettudó magatartásával gyorsan kivívta a kölcsönös elfogadást.

Méltán szólították a beosztottjai MÉRNÖK Úrnak. Alázatos magatartása, közvetlensége végig kísérte életét. Halála után a 4T műtárgy, ha még nem is hivatalosan, de közszájon a Laki-zsilip elnevezést viseli. 4T műtárgyat követően számos vízügyi objektum valósult meg Laki Pista irányításával.

Többek között a Fenéki-tó szabályozó zsilipje is (21T), amely kialakításában, fő méreteiben egyezik a 4T műtárgyével. Szorgalmas munkássága mellett Pista elméjét pallérozva a BME-n először beton tervezése, készítése és minőségellenőrzése szakmérnök, majd a vasbeton szakmérnök képesítést is megszerezte. Számos fiatal kollégát tanított ki önzetlenül a szakma fortélyaira. Élvezte a megoldhatatlannak tűnő kihívásokat. Minden jelentős

MÉRNÖK ÚR

**A Laki zsilip. Megemlékezés
Laki István halálának
5. évfordulója alkalmából.**

árvízvédekezési munkában részt vett, legyen az a Rábán, a Dunán vagy a Tiszán. Anekdota is született vele kapcsolatban.

Tisza folyó fenyegette Tokaj városát. Egy idős asszony a védelmi osztagban megpillantva Pistát rémülten felkiáltott: „Nagy baj lehet, ha ez a nagy ember megint itt van.”

Természetesen elsőként érkezett 2010. október 4-én a kolontári iszapkatasztrófa helyszínére, hogy gátolja, csökkentse a katasztrófa terjedését. Dr. Csonki István fehérvári igazgató szakmérnök hallgatónak a katasztrófa témájában tartott előadásában szívhez szóló köszönetben méltatta Laki Pistát. Örültem és büszke voltam, hogy a hallgatóságban ülhettem.

Mondják, ha életed filmje leperog a szemed előtt, legyen azt érdemes végig nézni. Laki Pista élete ilyen volt.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság 2013. november 6-án ünnepelte a Vízügyi Szolgálat 60 éves fennállását és a 2013. évi dunai árvízzel szembeni sikeres védekezést.

A dunai árvízben való rendkívüli helytállás érdemjel belügyminiszteri kitüntetés bronz fokozatát kapta Laki István, a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Kis-Balaton Üzem-mérnökségének vezetője.

Nyugodj békében!

4T (HÍDVÉGI ZSILIP) ISMERTETÉSE

A KBVR alapvető feladata a Zalán érkező oldott tápanyagok Balatontól való távoltartása. A Laki-zsilip feladata: vízszállítás, a kisebbik nyílásban alsó vagy felső víztápcsátás, bárkázás, üzemi közlekedés biztosítása a műtárgyon keresztül. A maximális 50 m³/s árvízhozam levezetése mindkét nyíláson keresztül, a kisebb vízhozamok és uszadék lebocsátása pedig a kisebbik nyíláson történik. Ezen feladatokat egy 5,0 és egy 3,0 m nyílású egybeépített zsilippel biztosítjuk, billenőtáblás és síktáblás elzárással. A bárkázás üzeme az 5,0 m-es zsilipnyíláson keresztül történik. A felső elzárás billenőtáblával, az alsó elzárás támpapával lett kialakítva. A bárkázó zsilip töltése a felső billenőtábla kismértékű süllyesztésével, az ürítés pedig a támpapuba épített zsilipnyíláson keresztül megy végbe.

A zsilipnyílások elzáró-berendezéseit, azaz billenőtáblát és a támpapukat elektro-olajhidraulikus, a síktáblát pedig elektro-mechanikus mozgatóberendezésekkel működtetjük. Biztonsági szempontból mindezek kézi működtetéssel is mozgathatók. A műtárgy elzárószervezeteinek működtetése a gép- és kapcsolóházból, valamint közvetlenül az 5,0 m-es nyílású zsilip üzemi híd támpfalánál elhelyezett kapcsolótáblával történhet. A zsilipen keresztüli közlekedést – a bárkázást figyelembe

véve – az üzemi híd biztosítja. A zsilipelés technológiai igényéhez szükséges mólók a fel- és alvízcsatornában helyezkednek el, a műtárgytól 25-25 méterre. A mólók előre gyártott vasbetoncölöpökből készültek, járólemez összefogásával.

A vízépítési műtárgy munkakezdési engedélyét 1983. július 15-én adták ki, az ünnepélyes átadáson 1986. június havában Czinege Lajos minisztertanács elnökhelyettese vágta át a szalagot. A 2010. és 2014. évek között zajló KBVR II. ütem projekt keretében a 4T műtárgy mellé hallépcső is épült, biztosítva a halak számára a hosszanti átjárhatóságát.

A SZERZŐRŐL

Kusztor László

Kisebbségi megosztásokkal 1989-től dolgozik az Igazgatóságon
Kis-Balaton Üzemeltetés-szakaszmérnök
- KBVR üzemeltetés, fenntartás
- fenntartási üzemegység felügyelete
- alsó-zalai és Kis-Balaton vízfolyások fenntartása, üzemeltetése

ALEXANDRINE PANNARD LÁTOGATÁSA

(BÓCZ BRIGITTA NOÉMI)

A NYUGAT-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG MÁR 10 ÉVE AKTÍVAN SZEREPET VÁLLAL EGY MAGYAR-FRANCIA SZAKMAI CSEREPROGRAMBAN, MELY SORÁN SZÁMOS ALKALOMMAL KERÜLT SOR EGYRÉSZRŐL KÜLÖNBÖZŐ TERÜLET-RŐL ÉRKEZŐ FRANCIA SZAKÉRTŐK FOGADÁSÁRA AZ ÉRINTETT VÍZÜGYNÖKSÉGEKTŐL, MÁSRÉSZRŐL PEDIG LEHETŐSÉG ADÓDOTT, HOGY KOLLÉGÁINK IS KILÁTOGATHASSANAK ÉS BETEKINTÉST NYERHESSENEK A FRANCIA VÍZGAZDÁLKODÁSBA.

Amellett, hogy e találkozások számos eltérő műszaki terület öleltek fel, a fókuszba mégis a Kis-Balaton került. Ennek kapcsán indult el 2016-ban a Kis-Balaton és a Grand-Lieu francia tóval kapcsolatos közös együttműködés a két tó vonatkozásában az ismeretek fejlesztése céljából.

E tapasztalatszere folytatásaként, 2018 novemberében a Rennes-i Egyetem kutatója és egyetemi tanára, Alexandrine Pannard tett látogatást az Igazgatóságon. Itt tartózkodása során szakmai tanulmányút keretében került bemutatásra a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer (KBVR) hidrometeorológiai

és vízminőségi monitoring rendszere. A KBVR területén terepbejárás során megismerhette a Vízvédelmi Laboratórium rendszeres mintavételi helyeit a valamint a vízminták elemzésének folyamatait is.

A francia kolléga az elhangzott információk és a látottak alapján összegzi majd a Kis-Balaton és a Grand-Lieu tóval kapcsos-

latos tapasztalatokat, és azon elképzeléseket, fejlesztési javaslatokat, melyeket akár egy projekt keretében mindkét fél a jövőben kölcsönösen hasznosítani tudna.

A projektelképzelés a „SEASONFRIME” acronym nevet viseli, mely a Kis-Balaton és a Grand-Lieu tavak tanulmányozásával, egy 3 éves futamidejű projekt keretében, angol nyelvű publikációk révén adna információt a sekély tavak kezeléséről és azok ökológiai működéséről.

A SZERZŐRŐL

Bócz Brigitta Noémi

2003 óta dolgozik az Igazgatóságon
Beruházási Osztály – osztályvezető
- hazai és uniós pályázatok előkészítése
- határon átnyúló projektek koordinálása
- nemzetközi kapcsolattartás

SEGÍTSÉG AZ ÖNKORMÁNYZATOKNAK: TSONLINE

A TSONline rendszer (a településsoros online adatszolgáltatás) működésének a települési jegyzők részére szervezett interaktív bemutató ülése az Országos Vízügyi Főigazgatósággal (OVF) közösen, megyei szinten 2019. február 6-án, Zalaegerszegen 60 érintett közreműködésével, február 7-én, Szombathelyen 42 érintett részvételével került megrendezésre. Dávid Dorina, az OVF képviselője beszélt a településsoros online adatszolgáltatás jogszabályi háttéréről, majd Lakosi Ilona, Igazgatóságunk képviselője az adatszolgáltatásról általánosságban szóló előadásában bemutatta Vas, illetve Zala megye szennyvízelvezetésének és tisztításának jelenlegi helyzetét, VKOnline és a TSONline rendszerek közötti kapcsolatot, valamint a TSONline rendszer tartalmi követelményeit. Bányainé Budai Katalin, Igazgatóságunk képviselője előadásában az elmúlt év tapasztalatai alapján a felmerülő problémák megoldásaira adott javaslatot.

Elmondhatjuk, hogy a jegyzők megfelelő ismeretekkel felvértezve kezdhetik meg az adatszolgáltatást az online felületen.

BM ORSZÁGOS FALLABDA BAJNOKSÁG

2019. február 20-án, Tatabányán rendezték meg a BM Országos Fallabda Bajnokságot, melyen Igazgatóságunk csapata is képviseltette magát.

A csapat tagjai: Balogh Péter, Bányai Péter, Juhász István, Sági Csanád, Szerdahelyi Éva és Vörös Áron.

A 40 év alatti kategóriában Sági Csanád az előkelő 2. helyezést szerezte meg! A 40 év feletti kategóriában Bányai Péter 5. helyezést ért el!

Eredményükhöz és helyállásukhoz szívből gratulálunk!

VÉRADÁS A NYUGAT-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁGON

Több millióan vannak a világon, akik önzetlenül, rendszeresen adnak vért, akinek emberek milliói köszönhetik az életüket, s mindez úgy történik, hogy nem is ismerik egymást. Egyetlen véradó, egy alkalommal adott vérmennyisége akár három ember életét is megmentheti. Igazgatóságunk csatlakozik ehhez az önzetlen és hasznos cselekedethez.

Az Igazgatóság székházában, Szombathelyen a Magyar Vöröskereszt Vas Megyei Szervezetével, valamint a Kis-Balaton Üzemmnökség épületében, Keszthelyen, a Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete Keszthelyi Területi Szervezetével együttműködve kihelyezett véradást tartunk. Kezdeményezésünkhöz csatlakoztak a Vas Megyei Kormányhivatal Agrárügyi- és Környezetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztályának dolgozói is. Összesen 75 fő jelentkezett véradásra, büszkeséggel tölt el minket, hogy ezzel segíthetjük a Magyar Vöröskereszt munkáját!

NÁDASAINK A KIS-BALATONON

A Kis-Balaton Üzemmnökségünk immár a 3. nádaratási szezonot koordinálja a Kis-Balaton Vízügyi Rendszer (KBVR) II-es ütemén. A 2018/2019-es szezonban első ízben sikeresen megvalósulhatott a lábán álló nád égetése, ami országos szinten is kuriózumnak számít. A szőkedencsi önkéntes tűzoltóság mellett a keszthelyi hivatásos tűzoltóság is közreműködött az amúgy veszélyes munka során. A nádaratási szezon eredményéhez nagyban hozzájárult a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság és az eljáró hatóságok együttműködése, valamint a nádarató vállalkozók elkötelezettsége. A 2018-as évben a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósággal közösen megkezdjük a KBVR II-es ütemén található nádas állomány minősítésére vonatkozó felmérést. A projekt során légi fotók készültek a területről, számos terepei mintavételezés történt, majd vizuális interpretáció segítségével elkészült a minősítés. A tanulmány bemutatására részletes előadásban, majd kerekasztal beszélgetésben került sor, ahol a Soproni Egyetem és a Nemzeti Park munkatársaival közösen tettünk javaslatot a további kutatási irányokra.

A MI ÜNNEPÜNK

A NYUGAT-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG, A MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG NYUGAT-DUNÁNTÚLI TERÜLETI SZERVEZETE, TOVÁBBÁ A VAS MEGYEI VÍZ-ÉS CSATORNAMŰ ZRT. A VÍZ VILÁGNAPJA 2019. ALKALMÁBÓL RENDEZETT ÜNNEPI PROGRAMJAI.

MÁRCIUS 20. 14.00 ÓRA

Ünnepi előadólés a Víz Világnapja alkalmából

RENDEZVÉNY HELYSZÍNE:

Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
Házasságkötő terem
9700, Szombathely, Kossuth Lajos u. 1–3.

MEGNYITÓ:

Gaál Róbert vízügyi igazgató, elnök
Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, MIIT Nyugat-dunántúli Területi Szervezet

ELŐADÁSOK:

Integrált vízgazdálkodás, vizeink védelme és hasznosítása

Előadó: Székely Edgár
Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Vízvédelmi és
Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály

Vízet mindennek, ivóvizet mindenkinek

Előadó: Németh Gábor
VASIVÍZ Zrt.

Tények és tévhitek a közüzemi ivóvízellátásról

Előadó: Szabóné Vincze Klára
VASIVÍZ Zrt.

Üzemeltetési beállításokkal a Sorok-Perint nitrogén-terhelésének csökkentéséért

Előadó: Kosár Gábor
VASIVÍZ Zrt.

A csepregi szennyvíztisztító telep fejlesztése a befogadó védelme szempontjából

Előadó: Németh András
VASIVÍZ Zrt.

Mezőgazdasági vízhasználat és öntözési fejlesztési lehetőségek a Nyugat-dunántúlon

Előadók: Laki Bernadett, Szabóné Szegleti Krisztina
Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Vízügyi és
Öntözési Osztály

MÁRCIUS 21. 10.30 ÓRA

Rendkívüli osztályfőnöki óra a Víz Világnapja alkalmából a Neumann János Általános Iskola 3-4. évfolyamos tanulói részvételével
Helyszíne: Abért-tavak

MÁRCIUS 22. 8.00–13.00 ÓRÁIG

„Tisztítsuk meg a Kis-Balaton a Víz Világnapjára!”
A Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Zala Megyei Igazgatóság és a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. közös kezdeményezése.
Hulladékgyűjtés- és szállítás a Kis-Balaton területén.

MÁRCIUS 22. 11.00 ÓRÁTÓL

Rendkívüli osztályfőnöki óra a Víz Világnapja alkalmából a Felsőcsatári Általános Iskola alsó és felső tagozata részvételével.
Helyszíne: Pinka holtág

LÁTOGASSON EL A KIS-BALATON HÁZBA!

ZALAVÁR, VÁRSZIGETEN A KIS-BALATON HÁZ MÁRCIUS 22-ÉN A VÍZ VILÁGNAPJA TISZTELETÉRE EGÉSZ NAPON NYITVA ÁLL, **ÉS EZEN A NAPON INGYENESEN LÁTOGATHATÓ.**

KIÁLLÍTÁSAINKON KERESZTÜL BEMUTATJUK ÖNNEK:

a Kis-Balaton és környékének múltját, történetét a térség táji, természeti értékeit és néprajzát a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer működését, a Balaton vízminőségében betöltött szerepét, a megújuló energiák jelentőségét

NYITVATARTÁS:

március 11-től november 15-ig, 9–12 óráig, 13–18 óráig
(Hétfő: szünnap)

KÖRNYÉK LÁTNIVALÓI:

Szent Adorján Bazilika ásatásai (Kis-Balaton Ház mellett)
Szent István kápolna (Kis-Balaton Ház mellett)
„Vizi” játszótér a Kis-Balatonon
(Kis-Balaton Ház mellett)
Kányavári sziget kiránduló központ
(Zalavár Balatonmagyaródi út Ny-i oldalán)
Bivalyrezervátum Kápolnapusztán
(Zalakomár-Balatonmagyaródi út K-i oldalán)
Vörsi tájház (Vörs)

A programokat a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság a Magyar Hidrológiai Társaság Nyugat-dunántúli Területi Szervezetével, továbbá a Vas megyei Víz-és Csatornamű Zrt.-vel közösen rendezi meg, melyre minden érdeklődőt szeretettel várunk!

SZEMÉLYI HÍREK / RENDEZVÉNYEK

A NYUGAT-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG SZEMÉLYI HÍREI **2019. JANUÁR-FEBRUÁR** HÓNAPOKBAN

BELÉPŐK:

Kulcsár Krisztián (Zalaegerszegi Szakasz mérnökség, területi műszaki referens) (2019. 02. 18.)

KILÉPŐK:

Mentesül a munkavégzés alól nyugdíjazás miatt:
Küronya Józsefné (Közgazdasági Osztály, pénzügyi referens) (2019. 01. 01-től)

Kovács Imre (Vízrendezési és Öntözési Osztály, vízrendezési referens) (2019. 01. 29-től)

Simon Károly (Szombathelyi Szakasz mérnökség, tározóőr) (2018. 12. 13-től)

Simon János (Szombathelyi Szakasz mérnökség, mederőr) (2019. 02. 12-től)

HALÁLOZÁS:

Márton László (Kis-Balaton Üzem mérnökség, munka- és tűzvédelmi ügyintéző) (2019. 02. 10.)

SZÜLETÉSEK:

Bosnyák Renáta (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály, igazgatási referens) kislánya: Borbála Anna (2019. 01. 21.)

Horváth Szilvia (Vízvédelmi Laboratórium, laborvezető) kislánya: Rozina (2019. 02. 16.)

Virasztó Szabolcs (Zalaegerszegi Szakasz mérnökség, gátőr) kislánya: Soma (2019. 02. 25.)

NYUGAT-DUNÁNTÚLI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
SZOMBATHELY

RENDEZVÉNYEK

NEMZETKÖZI NŐNAP

Március 8-án, a Nemzetközi Nőnap alkalmából Igazgatóságunk férfi dolgozói kedves műsorral és ajándékkal lepték meg a hölgyeket!

NYUGDÍJAS TALÁLKOZÓ

Ugyancsak március 8-án délután került sor a már hagyományos, évente megrendezett Nyugdíjas Találkozóra. A találkozó nagyon jó hangulatban, mintegy 130 fő részvételével sikeresen lezajlott!

KATTANJ RÁ!

A Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

FOTÓPÁLYÁZATOT ÍR KI

„KIS-BALATON, AHOGY ÉN LÁTOM”

CÍMMEL.

Célunk olyan fotók összegyűjtése, melyek bemutatják a táj egyediségét és sokszínűségét. A pályázatra általános- és középiskolások jelentkezését várjuk.

A pályázók legfeljebb 5 darab, saját maguk által készített digitális felvétellel pályázhatnak.

A NEVEZÉS DÍJTALAN.

A fotókat .jpg formátumban, max. 5 Mb méretben, 2019. augusztus 31-ig várjuk a **beruhazas@nyuduvizig.hu** címre.

Az e-mailben add meg a neved, életkorod, a fotó címét illetve melyik iskola hányadik évfolyamára jársz!

A beérkezett pályázatokat legkésőbb **2019. szeptember 15-ig bíráljuk el.**

A zsűri által legjobbnak ítélt 20 pályaművet kiállítjuk a Kis-Balaton Házban. A fotópályázat első három helyezettjét névre szóló oklevéllel és tárgyjutalommal díjazzuk, valamint az osztályuk számára egy-egy szakvezetési kirándulást ajánlunk fel a Kis-Balaton területén.

NYUDUVIZIG

**NYUGAT-DUNÁNTÚLI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
SZOMBATHELY**